

Prečo sa maturuje ???

Maturitná skúška, skúška dospelosti či abitúra dokazuje, že žiak dosiahol stanovenú úroveň výchovy a vzdelávania v súlade s cieľmi strednej školy. V súčasnosti je nevyhnutnou podmienkou pre vysokoškolské štúdium.

Prvýkrát sa tzv. abiturientské skúšky objavujú v strednej Európe v roku 1788, keď boli zavedené pre latinské školy v Prusku. Nešlo však o maturitu v súčasnom zmysle, keďže záverečné vysvedčenie o zrelosti či nezrelosti

študenta malo len odporúčací charakter a zistená nezrelosť nebránila ďalšiemu štúdiu na univerzite. Maturita v súčasnom zmysle, oprávňujúca pôvodne na vstup do štátnej služby a neskoršie aj na univerzity, sa objavuje v rakúskej monarchii až v roku 1834. Dôvodom bola politicky motivovaná snaha vtedajšieho režimu na čele s kancelárom Metternichom potlačiť šírenie revolučných myšlienok medzi študentmi a súčasne zamedziť "politicky nespoľahlivým" absolventom gymnázií vstup do štátnej správy. Maturitná skúška sa

tak začala zneužívať ako forma štátneho dohľadu nad študentmi.

Na našom území bola maturita zavedená v roku 1851 podľa Thunovho organizačného poriadku gymnázia (rozšírenie platnosti Návrhu organizácie gymnázií a reálok v Rakúsku – Bonitz – Exnerova reforma 1849, v roku 1850 nadobudla platnosť v Uhorsku). Už od začiatku bola maturitná skúška rozdelená na písomnú a ústnu časť.

Písomná časť sa začínala prácou v materinskej reči a na jej napísanie mali 5 hodín. Pod materinskou rečou sa vtedy rozumel vyučovací jazyk na danom gymnázium. Na štátnych školách išlo o maďarčinu, neštátne gymnáziá si mohli určiť vyučovací jazyk podľa regiónu. Okrem materinského jazyka maturanti museli prekladať z latinčiny (2 hodiny) a gréčtiny (3 hodiny). Ďalšie štyri hodiny mali na predklad textu do latinčiny. Písomnú časť uzatvárala úloha z matematiky. Študenti si na písomnú časť nemohli doniesť žiadne pomôcky okrem latinského a gréckeho slovníka a logaritmických tabuliek. Ak niekto tento zákaz porušil, musel celú skúšku opakovať.

Ústna časť bola sústredená do jedného dňa a mohla trvať maximálne 8 až 9 hodín. Študenti maturovali z materinského jazyka, latinského jazyka a literatúry, gréckeho jazyka a literatúry, ďalšieho voliteľného jazyka, matematiky, dejepisu, zemepisu a prírodopisu. Maturitné témy vypracoval profesorský zbor danej školy a predložil na schválenie vyššiemu orgánu školskej správy.

Zdroj: Múzeum školstva a pedagogiky, Bratislava
Kompolt, P.: Poznámky k histórii maturitnej skúšky. In: Pedagogické spektrum 3/4, marec - apríl 2004, roč. XIII., str. 83 - 96.